

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 29 april 2025

betreft Schriftelijk overleg over de voortgang aanpak netcongestie

ons kenmerk 176790.01U

Geachte mevrouw Hermans,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 24 maart 2025 over de voortgang van de aanpak van netcongestie in het kader van de voorzienings- en leveringszekerheid van energie.¹ De leden van de fracties van **BBB**, **SP** en **JA21** hebben naar aanleiding hiervan enkele vragen en opmerkingen.

Vragen van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de **BBB** hebben de volgende vragen over de aangekondigde aanpak van de netcongestie:

U geeft aan in te zetten op drie punten in uw aanpak², te weten:

- 1) Beter benutten mogelijk maken: het scheppen van (juridische) randvoorwaarden door de ontwikkeling van alternatieve contractvormen en mogelijkheden voor congestiemanagement uit te breiden.
- 2) Beter benutten bedrijven en instellingen: ondersteuning voor grootverbruikers om meer flexibel worden in hun elektriciteitsgebruik.
- 3) Beter benutten kleinverbruikers: het bieden van handvatten aan huishoudens en andere kleine verbruikers om efficiënt gebruik te maken van het laagspanningsnet.

Ook de thema's wonen en mobiliteit vallen binnen dit laatste onderdeel. Nu de salderingsregeling op uw initiatief versneld wordt afgeschaft zouden de leden van de fractie van de BBB graag de aanschaf van batterijen stimuleren. U geeft aan dat er een keurmerk komt voor batterijen die een positief effect hebben op de netcongestie. Komen er maatregelen om de aanschaf van dergelijke batterijen te stimuleren en daarmee de pijn van het afschaffen van de salderingsregeling enigszins te verzachten? De genoemde leden ontvangen hierop graag een toelichting.

¹ Kamerstukken I 2024-2025, 29 023, AC.

² Kamerstukken I 2024-2025, 29 023, AC, pagina 5.

datum 29 april 2025

ons kenmerk 176790.01U

blad 2

De fractieleden van de BBB pleiten voor een vierde punt in de voorgestelde aanpak, namelijk het maken van ruimtelijke keuzes, bijvoorbeeld door de vestiging van grootverbruikers zoals datacenters (ook in de daarvoor aangewezen gebieden) niet langer te faciliteren, ook gezien de huidige overcapaciteit van 75%. Bent u bereid een dergelijke punt toe te voegen en aan de slag te gaan met het door deze leden aangedragen suggestie? Graag ontvangen deze leden een toelichting.

Bouwondernemingen in woonwijken kiezen nu massaal voor individuele luchtwarmtepompen terwijl warmtekrachtkoppelingen (WKK's) goedkoper en duurzamer kunnen worden ingezet. Bent u bereid in samenwerking met uw collega van VRO onderzoek te doen naar de inzet van WKK's in de gebouwde omgeving?

Graag ontvangen de leden van de fractie van de BBB een overzicht van lopende pilots op het gebied van vermindering van netcongestie inclusief doorlooptijd, beschreven in een kort memorandum. Kunt u de leden van de fractie van de BBB een dergelijke uiteenzetting, mogelijk in samenwerking met Netbeheer Nederland, doen toekomen?

De fractieleden van de BBB zijn gestuit op een initiatief in de Kop van Noord-Holland, bestaande uit een ketting van batterijen om energie te transporteren van een gebied waar een overschot is naar een gebied waar een tekort is. De initiatiefnemers pretenderen een betaalbare oplossing te hebben gevonden voor de netcongestie. Ze hebben hierover onder andere contact gehad met de Tweede Kamerleden Erkens (VVD) en Vermeer (BBB). Bent u bekend met dit initiatief? Bent u bereid met de initiatiefnemers in gesprek te gaan over een pilot? Kan een dergelijk initiatief een beroep doen op het stimuleringsprogramma energiehubs? Welke rol speelt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hierbij?

Bestaat er een mogelijkheid voor bedrijventerreinen om gezamenlijk als eenheid de netcongestie te verminderen, waarbij de netbeheerder de overall regie houdt? De leden van de fractie van de BBB ontvangen hierop graag een toelichting.

U geeft in uw brief aan dat er discussie is over een prioritering die 1 januari 2026 van kracht wordt. Zo gaan drinkwaterbedrijven van basisbehoefte naar veiligheid. Kunt u uitleggen wat de consequenties zijn van een dergelijke wijziging? Staan er nog andere wijzigingen op stapel? Welke kwalificatie hebben eerdergenoemde datacenters?

U geeft in uw brief tevens aan sectoroverleg te voeren met de waterschappen over gezamenlijke aanpak vermindering netcongestie. Als mogelijke volgende sectoren geeft u de glastuinbouw, de levensmiddelenindustrie en de metaalbewerking. Waarop baseert u uw volgende keuze, zo vragen de leden van de BBB-fractie.

Vragen van de leden van de fractie van de SP

U stelt in uw brief: *"De gezamenlijke netbeheerders zullen in de zomer van 2025 een ontwerp codevoorstel gereed hebben voor alternatieve nettarieven voor kleinverbruikers, op basis van het onderzoek van Berenschot van oktober 2024"*.³ Op welke wijze voorkomt u een stapeling van negatieve

³ Kamerstukken I 2024-2025, 29 023, AC, pagina 8

datum 29 april 2025

ons kenmerk 176790.01U

blad 3

effecten rond stroomgebruik voor inwoners, zo vragen de leden van de **SP**-fractie. Op welke wijze worden de lusten (subsidies, compensaties, stimulering etc.) en lasten (hogere netbeheerskosten, wegvallen saldering, al dan niet kunnen worden aangesloten op het net etc.) voor inwoners en bedrijven in balans gebracht bij de aanpak van netcongestie? En welke kosten betaalt de grootverbruiker of grootopwekker voor diens rol in het veroorzaken van de netcongestie?

Vanuit het Landelijk Actieplan Netcongestie (LAN) wordt gesproken over drie kansen voor betere benutting van het huidige stroomnet. Hierin wordt gesproken over 'ondersteuning voor grootverbruikers' en 'het bieden van handvatten aan huishoudens en andere kleine verbruikers'. Waarom wordt er gekozen voor het onderscheid van ondersteunen van de één, en handvatten voor de ander? Waarom wordt er voor gekozen om beleid dat strijdig is aan doelen, te weten daltarieven op statische momenten waarmee verbruik in de avond c.q. de nacht wordt gestimuleerd, vooralsnog in stand te houden?

Tot slot vragen de leden van de fractie van de SP welke impact de keuzes in de Voorjaarsnota hebben op de verzwaring van het stroomnet?⁴

Vragen van de leden van de fractie van JA21

Heeft u kennisgenomen van het bericht van TenneT waarin wordt gesteld dat "plotseling" op meerdere plaatsen in Nederland extra capaciteit op het stroomnet beschikbaar is gekomen voor bedrijven, terwijl hiervoor jarenlang wachtlijsten en beperkingen golden?⁵ Hoe verklaart u deze onverwachte ontdekking, en waarom is dit niet eerder onderkend of gecommuniceerd, zo vragen de leden van de **JA21**-fractie.

Deze leden vragen hoe deze plotselinge beschikbare capaciteit zich verhoudt tot het kabinetsbeleid rondom "slimmer inzicht", zoals beschreven in uw brief, waarin u stelt dat beter inzicht in netbelasting, plannen en prognoses essentieel is voor bedrijven en overheden.⁶ Bent u het ermee eens dat deze verrassende ontwikkeling het vertrouwen in de betrouwbaarheid van netmonitoring en capaciteitsplannen ondermijnt?

Bent u bereid te onderzoeken of, en zo ja in hoeverre, bedrijven die eerder werden geweigerd of vertraagd vanwege vermeende netcongestie schade hebben geleden door mogelijk onjuiste of achterhaalde inschattingen van de beschikbare capaciteit, zo vragen deze leden.

Hoe gaat u in de toekomst voorkomen dat beschikbare capaciteit op basis van onvolledige of onjuiste informatie niet wordt toegekend aan bijvoorbeeld bedrijven?

Voorts informeren de leden van de JA21-fractie of het bericht van TenneT reden geeft om de investerings- en kapitaalbehoefte van TenneT neerwaarts bij te stellen.

Tot slot vragen deze leden wat het bericht van Tennet voor de investeringsagenda voor Tennet Duitsland betekent.

⁴ Rtl.nl, 21 april 2025: [Honderden bouwprojecten voor stroomnet in gevaar door stikstofimpasse](#).

⁵ Tennet.eu: [TenneT stelt 9 giga watt ruimte op het hoogspanningsnet beschikbaar voor partijen op de wachtlijst](#).

⁶ Kamerstukken I 2024-2025, 29 023, AC.

datum 29 april 2025

ons kenmerk 176790.01U

blad 4

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze bij voorkeur binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei